

A döntés, hogy a Lovassy sportjáról éppen Bácskai Ritával, a röplabda megszállottjával beszélgessek, tulajdonképpen önkényes. Jó okok persze vannak: édesanyja kolléganőnk volt, ő maga lovassys diák, harminc éve tanár. Mindez fontos, de nem ez a lényeg. Talán nem is az évről évre szinte már rutinszerű természetességgel születő eredmények. A lényeg az a szellem, ami a Lovassyban a röplabdát úgy veszi körül, hogy aki a büvökörébe lép, az teljesebb ember lesz általa. Nem jobb sportoló. Teljesebb ember. Végül is ezért van minden iskola. Innen nézve talán már nem is annyira önkényes az a döntés.

Én még soha senkit nem küldtem el

BÁCSKAI RITA

A.I.: Rita, te ugye lovassys voltál.

B.R.: Igen.

A.I.: Szerinted mi annak az oka, hogy olyan sok egykori lovassys diákból lesz aztán itt tanár?

B.R.: Valószínűleg az, hogy bennünket is olyan tanárok tanítottak, akikre felnézhattunk. Szakmailag nagyon jók voltak, emberileg nagyon jók voltak. A kérdés második részére válaszolva, természetesen mindenkinek az a vágya, hogy olyan iskolában tanítson, ahova a diákok is olyan közegből jönnek, ahol az értékeket a helyükön kezelik, ahonnan azért jönnek az iskolába, hogy tanuljanak. Én azt hiszem, erre a Lovassyban megvan a lehetőség. Az a legszerencsésebb, amikor olyan tanár-diák kapcsolat alakul ki, hogy az egyiknek nagy tudása van, amit át szeretne adni, a másik pedig befogad, és tisztelettel fogadja be azt, amit neki adnak. Nekem végig ilyen tanáraink voltak, és éppen ezért nagy örömmel vettem a meghívást, hogy visszajöhöttem ide tanítani.

A.I.: Ehhez az is hozzá tartozik, hogy neked az anyukád is itt tanított a Lovassyban, akiről Békefi Zsuzsa azt mondta, amikor Arnhoffer Misiről beszélgettünk, hogy ő volt az osztályfőnöke, és hogy szinte már valamiféle anya-fü kapcsolat volt köztük. Édesanyád mennyire befolyásolta a Lovassy-képedet?

B.R.: Teljesen egyértelmű volt, hogy az általános iskola után ide jövök tanulni, más fel sem merült. Mi voltunk az első nyelvi tagozatos osztály a Lovassy gimnázium történetében, akik 1973-ban úgy kezdtek, hogy heti öt nyelvi óra. Fél osztálynak angol, fél osztálynak német, és ő vitte a németet, így nagyon szoros volt itt is a kapcsolatunk. Anyukám sem érdeklődött soha a kollégáknál rólam, és én sem mentem hozzá, hogy valami problémám lenne. Szóval teljesen normálisan oldottuk meg ezt a kérdést. Nálunk mindig az volt az otthoni nézet, hogy a tanárnak igaza van, ha neked valami

nem tetszik, akkor csináld úgy, hogy neked is igazad lehessen. Vagy fogadd el, vagy tedd úgy, hogy ne legyen belőle probléma.

A.I.: Hogyan lesz egy nyelvtagozatos lovassysból aztán testnevelő tanár?

B.R.: Mozgékony voltam kislánykoromban, örökké a biciklizés, a futás, a focizás volt a program, a babák ott porosodtak a polcon. Nagyon szerettem úszni, édesapám, ahogy jártam tudtam, megtanított erre is. Ahogy látod, lételemem volt a mozgás. Tízévesen az ember gyereke – ahol nincs tornaterem – keresi, hogy mit lehetne csinálni. A bátyám eljárt röplabdázni, és az ő edzője hívott oda, hogy te nyüzge kislány, mit csinálsz itt, sportolsz-e valamit. Nem? Akkor holnap itt akarlak látni edzésen. Így kerültem én a ligetbe röplabdázni. És aztán ez egy szerelem lett.

A.I.: Azért is beszélgetünk itt most, mert azt hiszem, hogy a röplabda a mindenféle munkáid mellett máig egy szerelem. Ez véletlen, vagy te választottál szerelmet magadnak?

B.R.: Nem. Véletlen. Teljesen véletlen. Előtte nem csináltam semmi egyebet, mint játszottam a gyerekekkel, állandóan a diófán lógtam, tehát a mozgásigényemet kielégítettem, de sportról szó nem volt. Anyuék nem foglalkoztak ezzel a kérdéssel, és amikor a bátyám elkezdett sportolni, akkor már nekem is nagy vágyam lett, hogy valamit csinálhassak. Akkoriban a kislányoknak olyan nagyon sok lehetőségük nem volt. Tornázni nem akartam, jött ez a labdás lehetőség, és akkor elmentem oda. Most már látom, jókor voltam jó helyen, és ez így megmaradt. Annyira megmaradt, hogy egy életre megmaradt.

A.I.: Ma már nyilván tudatos a viszonyod hozzá. Most arra kérlek, hogy légy szíves, mondd el a röplabda dicséretét. Azt, hogy mitől olyan maradandó ez a szerelem.

B.R.: Technikailag nehéz sport, mire az ember az alapjátékot és az alapérintéseket elsajátítja, az egy nehéz és unalmas út. De ha valaki átvergődik ezen, akkor úgy érzi, hogy egy olyan játékszer van a kezében, amivel bármit csinálhat. De kell hozzá ész. Nagyon sok mindenre fel lehet készülni az edzések folyamán, úgy is szoktuk mondani, hogy mérkőzészituációkat gyakorolunk, de egy mérkőzés mindig egy külön kihívás. Én szerettem az ilyen kihívásokat, amikor a pillanat tört része alatt el kellett dönteni, hogy most mit tegyek azzal a labdával. Ahhoz, hogy valaki egy mérkőzés végig bírjon idegileg, fizikailag, átfogó állóképességgel és erőnléttel kell rendelkeznie. A siker érdekében az edzésen sok-sok felugrást, ütést és más képességfejlesztő gyakorlatot kell elvégezni. Aki ráérez ennek az önmagával való küzdelemnek az ízére, abból kreatív, jó játékos, „nagy harcos” lehet. Magamról szólva, a test-test elleni küzdelmet nem nagyon szerettem. Itt egy hálóval el vagyok választva egy másik csapattól, és gyakorlatilag minden attól függ, hogy az adott pillanatban én hogyan oldom meg azt a problémát.

A.I.: Ez egy csapatsport. Ez csapatembert kíván. Csapatember vagy ezek szerint?

B.R.: Nagyon. Nagyon csapatember vagyok, és nagyon is húzóember tudtam lenni. Itt meg kell tanulni az alázatot, a játékkal szembeni tiszteletet, a többiek kiszolgáltatását. Maximálisan figyelembe kell venni, hogy milyen az ellenfél, milyenek a csapattársak, mire miben számíthatok. Gyakorlatilag ki kell találni egymás gondolatát, azt, hogy ha én egy ilyen labdát adok, akkor azzal ő mit tud kezdeni. Tehát ez egy borzasztóan nehéz csapatmunka. Nincs helye annak, hogy valaki egyénieskedjen és önállósodjon a pályán, mert ezen akár egy mérkőzés is elúszhat.

A.I.: Biztos tudod, hogy Takács Józsa is röplabdázott, még válogatott szinten is. És ő mondta neked, hogy amikor nem lett igazgató, és ez számára egy vesztes helyzet volt, akkor neki az segített, hogy megtanult

veszteni, aztán felállni és új meccset kezdeni. Benned mi az erősebb? A győzni akarás, vagy a vereség elviselésének képessége?

B.R.: Mindegyik erősen bennem van. Hiszen mindenki úgy megy fel a pályára, hogy győzni akar, ez alapvető dolog, és mindent meg is tesz azért, hogy győzhessen. De ugyanakkor ha az ellenfél jobb, vagy az ellenfélnek olyan jó napja van, vagy az én csapatomnak olyan rossz napja van, akkor azt el kell tudni viselni. Az átélt negatívumokból tanulni kell, különben meg fognak ismétlődni. Persze anyu mindig azt mondta, hogy nem szeretem, ha kikaptok, mert akkor napokig nem lehet veled beszélni. De nem azért, mert dühös voltam, hanem mert elkezdtem azon tipródni, hogy mit hol rontottam el. Mit rontott el a csapat, mit, hogyan kellene változtatni, hogy a következőkben ez ne így történjen. Tehát én nem haltam bele egy-egy vereségbe, bárhogy is fáj. Legközelebb megint a győzelemért mentem fel a pályára. A gyerekeket is arra nevelem, hogy minden mérkőzésen a győzelemért megyünk a pályára. Hogyha az ellenfél erősebb, őket azzal tisztelhetjük meg, ha minden pontért megharcolunk. Az pedig régi mondás, hogy a gyengébb ellenfelet azzal becsüljük meg, hogy a legjobb tudásunkkal nagyon megverjük.

A.I.: Te amióta tanár vagy, azóta evidens módon röplabda-csapatot vezetsz?

B.R.: Igen, mert én úgy mentem el ebből az iskolából 77-ben, hogy itt akkor még nem volt röplabda. Legalábbis lány szinten se nem tanították, se versenyezni nem vittek el bennünket. Én kizárólag egyesületi szinten versenyeztem és röplabdáztam. Amikor másodéves koromban kaptam a hírt, hogy Magyar Klári néni elmenne nyugdíjba, de esetleg megvárná, ha visszajönnék a helyére, akkor azt mondtam, hogy igen, vállalom. Viszont akkor hozok valami újat ebbe az iskolába, és ez a röplabda lesz. Mindenkit meg fogok ismertetni a röplabdával, aki a Lovassy gimnáziumba jár.

A.I.: Ez azt hiszem, sikerült is. Teljesen nyilvánvaló, hogy te itt a röplabdából egyfajta iskolát teremtettél. Iskolát a szónak abban az értelmében is, hogy az iskolának van valamiféle szelleme, kisugárzása. A te röplabda-iskoládnak mi a kisugárzása, miben lakozik ott a szellem?

B.R.: Talán abban, hogy nem szabad mindig különbséget tenni versenysport és tömegsport között. Az embernek néha az is boldogságot jelent, ha egy tanórán egy társaságot eljuttat odáig, hogy a játékot élvezze. Nincs ott tökéletes labdaérintés, nincsenek ott taktikai finomságok, egyszerűen minél hosszabb ideig a levegőben tudják tartani a gyerekek a labdát, az számukra már öröm. És ha ez számomra is öröm, akkor érzem azt, hogy valamit csináltam. Itt nem kizárólag arról szól a dolog, hogy délután edzést tartok, és meddig jutok el a csapatommal. A legnagyobb boldogság az, hogy van az éjszakai röplabda, és arra húsz csapat benevez. És én annak a felét nem tanítom. De hozzájuk is eljut mindenféle szálon keresztül a röplabda iránti szeretet. Miután a kollégáim is elkezdtek a fiúknak tanítani a röplabdát, mára valóban nincs olyan gyerek az iskolában, aki valamilyen szinten ne próbálta volna ki ezt a játékot. Régebben volt már nálunk huszonnégy órás sport, nyolc óra kosárlabda, nyolc óra foci, nyolc óra röplabda. A diákoktól jött az ötlet, hogy ezt a jó kis hagyományt fel kellene újítani. A kosárlabda meg a foci szépen lemaradt, és maradt a röplabda. Mindenki élvezi és szereti. Nagyon büszke vagyok ezeknek az éjszakáknak a hangulatára és a több száz gyerek nyüzsgésére. Megtisztelő számomra, hogy a főszerző diákönkormányzat mellett a kollégák és az iskola vezetősége is részt vállalnak ennek a versenynek a lebonyolításában.

A.I.: Mivel a felvételin a Lovassyban a testnevelés nem tantárgy, azért hozzátok, testnevelőkhöz időnként kerülnek a sport szempontjából...hogy is mondjam...kifejezetten ügyetlen gyerekek. Hogy nézel te egy ilyen kis ügyetlenkére?

B.R.: Szeretettel. Főleg akkor, ha meg is próbálja. Ha az látszik a gyereken, hogy kevesebbet foglalkoztak vele a szülei, keveset mászott fára, nem labdázott a barátaival, más az érdeklődése, semmi probléma. Ha szeretné ezt megtanulni, akkor én segítek neki, egyenrangúként kezelem, kérem a társait, hogy segítsék őt, és minden jó megmozdulását megdicsérem. Nagyon örülök a legkisebb sikerének is. Azt hiszem, ez a pedagógus vér, amit „hoztam”. Két edzés után megmondom, kiből lehet akár iskolai szinten is röplabdás és kiből nem. De én még soha senkit edzésről, délutáni sportkörrel azért el nem küldtem, mert nem olyan tehetséges. Ha a diák is akarja, akkor valamilyen szinten mindenki fejleszhető, és olyan sikerélményhez juthat a gyerek, ami számomra is siker. Aztán valószínűleg nem fogja ő röplabdásként folytatni az életét, de számos olyan tanítványommal találkozom nyaranta a strandokon, akik ott állnak a strandröpi pályán, és boldogan játszanak, mert bizonyos alapérintéseket megtanítottam nekik. Boldogok attól, hogy ők ezt tudják, és élvezik a játék szabadságát.

A.I.: Persze azért az eredmény sem közömbös. Előzőleg azt kértem tőled, hogy ne legyen ez a beszélgetés egy adatsor, de mégis. Számodra melyek azok a sikerek, amikre a legbüszkébb vagy?

B.R.: Hosszú éveken keresztül a röplabdasporthoz nem különböztették meg az egyesületi és az iskolában, amatőr szinten versenyző gyerekeket. Mégis, az első húsz évemben kétszer jutottam el országos döntőig teljesen amatőr csapattal. Már az is nagyon jó érzés volt, hogy Veszprém megyében mi bizonyultunk a legjobbnak. Akkor még egy területi forduló is volt, ahonnan az országos nyolcra lehetett kerülni. Szóval ez akkor nagyon nagy dolog volt. A nyolcadik helyen végeztünk, de mindenki azt mondta, hogy jaj, de helyes lányok, és mennyire szeretik a röplabdát. Aztán mindenki számára világossá vált, hogy ez így nem mehet, mert vannak olyan városok, ahol a sportiskolákból nyomják a középiskolákba a gyerekeket. Azok a csapatok mindenkit megvernek, mert a gyerekek heti öt alkalommal edzenek, és nem lehet a tudásukat összemérni azokkal a gyerekekkel, akik hetente mindössze két alkalommal vannak edzésen. Ekkor kitalálták az amatőr diákolimpiákat, – most már gyakorlatilag minden sportágban – és ott kezdődött az én igazi megmérettetésem. Azt, hogy én mit csinálok ebben az iskolában, ez a versenyszisztéma méri, mert itt kizárólag olyan gyerekek vehetnek részt, akik nincsenek egyesületekhez leigazolva. Persze ebben még mindig van egy kis „balkanyar”, mert tudom, hogy vannak olyan egyesületek, akik nem igazolják le a középiskolás korú játékosokat egy jó darabig, és ők az amatőrök között úgy vesznek részt, hogy egyesületi szinten sokat edzenek. De teljesen mindegy. A lovassysoknak annyira kiterjedt az egyéni programja, hogy én ennyit tudok velük edzeni. Különórára járnak, zenélnek, táncolnak, nekik az is élvezet, hogy a röpi hobbiszinten csinálják. Én ezért nem vihetem őket egyesületbe. Az elmúlt négy évben így is „zsinórban” ott voltunk a lányokkal Debrecenben az országos döntőben.

A.I.: Mi ebből ott, a tanári szinten annyit érzékelünk, hogy időről időre megjelenik egy-egy serleg, mutatva, hogy a csapat megint nyert. Van kedvenc kupád, kedvenc sikered?

B.R.: Tulajdonképpen nincs. Minden egyes megnyert mérkőzés határtalan örömet jelent. Egy-egy megyei bajnokságnak a megnyerése is nagy dolog. Talán az volt a legérdekesebb siker, amikor az aranyjánosos fiúkkal bekerültem az országos döntőbe. Ez annyit jelentett, hogy abban az évben a megyében legyőzték az összes középiskolát. Nekik még edzést sem tudtam külön tartani, de én tanítottam nekik a testnevelést, és ebből jutottak el az országosra.

A.I.: Én tanítottam olyan osztályban, ahol a röplabdacsapatod egy tagja is tanult, és a legkevesebb, amit mondhatok, hogy rajongással, és ez nagyon pontos szó itt, nincs túlmérve, rajongással beszélt rólad. A röplabdáért is rajongott. Hogyan lehet ezt elérni, mert nyilván nem edzői engedélyességgel, hiszen akkor

nincs eredmény?

B.R.: Nagyon nagyfokú következetességgel, a munka pontos felépítésével. De ez nem zárja ki a vidámságot, a humort. Az a jó ezekben a társaságokban, akiket most már évről évre kinevelek, hogy mindig tudják, hol a határ. Mindig tudják, meddig tart a munka, és mikor lehet egy picit lazítani, viccelődni egymással. A gyerekeim akkor élvezik igazán az edzéseket, ha azok nagyon kemények. Ha azt érzik, hogy most odatették magukat, mindent megcsináltak. Mert ha csak úgy bedobok nekik egy labdát, akkor sokszor nem is tudnak vele mit kezdeni. Azt nem szeretik. Ők megszokták tőlem azt, hogy mindig van valami cél, mindig van valami feladat, és mindig vannak eszközök, amikkel ezt elérjük. Én ehhez nagyon keményen tartom magam. Ha eldöntöttem, hogy most ezt fogjuk csinálni, akkor jöhet felőlem bármi, akkor is arra készülünk. Ezek a gyerekek hozzá vannak szokva a kemény munkához, ugyanakkor nagyon-nagyon jól érzékelik a feljük irányuló szeretetet. Tudják, hogy nem büntetésből van ez a kemény munka, ezzel célokom van, és az eredménye előbb-utóbb megmutatkozik. És amikor bejönnek ezek a közös sikerek, akkor mindig visszaemlékezünk arra, hogy milyen rögzös volt az az út, amin eljutottunk ide, de nagyon tudunk együtt örülni. Ilyenkor mindig sütök nekik egy kis süteményt, és együtt ünneplünk. De közösen ünneplünk névnapokat, születésnapokat, erre is hagyunk időt. Annak örülök nagyon, hogy a különböző osztályokból hozzám érkező lányok nagyon-nagyon jó kapcsolatban vannak egymással.

A.I.: Nem túl tapintatos kimondani, de tény, hogy évtizedek óta látod a gyerekeket, és egy folyamatos viszonylatban, a röplabdacsapat viszonylatában látod őket. Mennyit változott a fiatalság?

B.R.: Sokat. Azt mondják, hogy a fiatalság kulturálatlanul viselkedik, nem ismeri a határokat. Mi azért a Lovassyban szerencsésebb helyzetben vagyunk az átlagnál. Az én területemen olyan légkört tudok magam körül teremteni, ahol nagyon tiszták és egyértelműek a feltételek, követelmények. Mielőtt még kimennének a végzősök, már elkezdem a kezdő csoportból felvinni a gyerekeket a haladó csoportba. Leülünk beszélgetni, és elmondom nekik, hogy mik azok a feltételek, amikhez ragaszkodom. Elmondom nekik, hogy az iskolai magatartásukon túl milyen viselkedést várok el tőlük szabadidejükben, akár az utcán, akár szórakozás közben. Dohányzásellenes vagyok, ha egy diákról megtudom, hogy dohányzik, az többet nem járhat az edzéseinkre. Én továbbra is úgy látom, hogy a diákok – ha olyan követelményeket támasztanak velük szemben, amelyek teljesíthetők – nemcsak a jogaikat hirdetik, az elvárásoknak is megfelelnek.

A.I.: Erre én csak azt mondhatom, és minden kritikai szándék nélkül, hogy ezzel te szembe mész a trenddel.

B.R.: Igen. Tudom.

A.I.: Mennyire nehéz szembe menni a trenddel?

B.R.: A hozzánk járó 15-16 éves gyerekek szülei már egy bő évtizeddel fiatalabbak, mint te vagy én. Az ő szüleik serdülő és fiatal éveiben kezdődtek el a társadalmi környezetnek azok a mai napig élő változásai, melyeknek hatásait – ha akarjuk, ha nem – nap mint nap vizsgálhatjuk a mai tizenéveseinkben. Én attól félek, hogy igazából nem a gyerekekkel van a fő probléma. Más a társadalom, mások a szülők és mások lettünk már mi is. Talán ezért mondjuk azt, hogy „bezzeg a mi időnkben...”. Észre lehet venni, hogy a gyerekekben egyenként személy szerint a legkritikábban van rossz szándék. Ha leülsz elbeszélgetni valamelyik – úgymond – „lökött” gyerekekkel, és komolyan is veszed őt, gyorsan ráébredhetsz, hogy valójában teljesen normális. Van véleménye az iskoláról, az életről, és igényelné azt, hogy ezt minél több felnőtt meghallgassa. Ha úgy jönnek össze egy csoportban a gyerekek, a lükeségek is felerősödhetnek. A szomorú az, hogy amikor megcsinálják a

balhékat, nem mindig tudják, hol a határ. Azt hiszem, ebben mi még teljesen mások voltunk. Ha nem foglalkozunk eleget ezekkel a gyerekekkel, akkor mindinkább el fogják veszíteni ezeket a határokat. Igen, ha szükséges, szembe kell menni a trenddel, ha nehéz is. Emberként, pedagógusként a viselkedéssel, társadalmi együttéléssel kapcsolatban vannak meggyőződéseim, és ezeket igyekszem alkuk nélkül képviselni akkor is, ha ezzel nem leszek mindig népszerű a fiatalság körében. A következetesség egy olyan alapérték, ami mellett érdemes lenne kitartanunk.

A.I.: A sport különösen alkalmas erre, hiszen a sportban szigorú szabályok vannak.

B.R.: Természetesen, és én ennek nagyon sokat köszönhetek. Megvoltak a szabályok, ezt szabad, ezt nem szabad. Most nem mehetek haza hétvégére, mert mérkőzésem van, most nem mehetek el színházba, mert edzésre kell menni... És az ember egy idő után alkalmazkodott, és megalkotta magának azokat a kereteket, amelyek között él. Én ezt próbálom továbbadni, hogy értékes utakat keressenek ezek a gyerekek. Tanulják meg azt, hogy mi a tisztelet, mert ha nem, akkor őket sem fogják tisztelni. Én tisztelem őket minden tevékenységükért, akár órán csinálják, akár órán kívül, legyen az énekkar, színjátszó, karácsonyi szereplés. Odamegyek hozzájuk gratulálni, mert létrehoztak valamilyen értéket.

A.I.: A te pályádból még nagyon sok van hátra...

B.R.: Nem olyan sok. Nekem ez a harmincadik évem. A háromszázadik évfordulón a harmincadik év. Nem szégyellem.

A.I.: Utánad mi lesz?

B.R.: Nem tudom.

A.I.: Gondolsz már arra, hogy az utódodat keresd, neveld?

B.R.: Igazából van nekem már utódom, aki TF-es, innen ment el a Lovassyból, és röplabdázott, és ide is szeretne visszajönni. Te is tudod viszont, hogy jelenleg még nagyon sovány a testnevelés és tömegsport órakeret. Jó volna, ha lenne türelme megvárni, míg idekerülhet. Nagyon örülnék neki. Én biztos, hogy még nagyon sokáig itt leszek, és fogom nevelni a gyerekeket.

A.I.: Mit szól ehhez a család?

B.R.: Család? Maximálisan örül neki. A férjem hármassugró volt, tehát versenysportoló. Amíg én szülés után otthon voltam, János jött be helyettem edzést tartani. Imádták a lányok, mert egy nagyszerű pedagógus. Két gyerekünk is sportoló, tehát számukra teljesen természetes volt, hogy este tálcára készítettem a vacsorát, és elmentem edzést tartani, hétvégén előre elkészítettem az ebédet, és elmentem mérkőzésre. Ez soha nem képezte nálunk vita tárgyát. Egymás maximális segítése minden ilyen alkalom.

A.I.: Végző?

B.R.: Nehéz lett volna ezt az egész pályafutást ezen a szinten csinálni, ha nem ilyen tantestületben vagyok. Knoll János, Takács Jóska, Arnhoffer Misi, Katanics Sanyi, Schultz Zoli, mindannyian segítettek az utamon. Mi az iskolavezetés részéről végig olyan hátszéllel dolgozunk, – nemcsak én, hanem a fiúk is – hogy ha bármilyen területen országos versenyig eljutunk, abban a pillanatban jön a segítség. Meglesz a pénz, mindaz, ami ahhoz kell, hogy el tudjuk vinni a gyerekeket. No és a folyamatos érdeklődés a kollégák részéről is. Mi lett az eredmény? Ki az ellenfél? Mi várható? Mi még azért versenyről nem hiányoztunk, mert az iskola nem állt oda mögénk. Szóval ahhoz képest, hogy a Lovassy nem elsősorban a sportjáról és a testnevelésről híres, ennek ellenére mi egy olyan légkörben dolgozhatunk, ahol egyenrangúnak tekinthetjük magunkat, mert megbecsülést és elismerést kapunk. És e nélkül ez nagyon nehéz lenne. Talán lehetetlen is.